The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (NO.) 163. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 22, AUGUSTA — THURSDAY, AUGUST 22, 1935 LETNIK (VOL.) XLIV

Sovražna napetost v Evropi - Kongres se požuril z delom

Že od leta 1914 ni bila Evropa tako razburjena kakor točasno. — Poleg vojne z Abesinijo grozi Italiji tudi spopad z Anglijo. — Angleži nameravajo zapreti sueški kanal, kar bi bilo za italijansko akcijo usodno.

Pariz, Francija. — Že zlepa ni bilo politično ozračje v Evropi tako napeto in razmere tako podobne onim v letu 1914, kakor so ravno zdaj. Sovražnost med Italijo in Anglijo postaja vsak dan bolj očitna in malo jih je takih optimistov, ki bi si upali izražati upanje, da se bo cela zadeva mirno poravnala. Napetost je povzročila Italija s svojo trmoglavo akcijo v Afriki, na katero ni Anglija pod nobenim pogojem voljna pristati.

Za Italijane točasno ni najbolj važno vprašnje, ali pride do vojne z Abesinijo, kajti to vprašanje je takorekoč že s sigurnostjo rešeno, ker Mussolini hoče vojno na vsak način; bolj se bavijo s problemom, ali bo Anglija v slučaju italijansko-abesinske vojne zaprla za italijanske ladje sueški kanal. Ako bi do tega prišlo, potem bi bila tudi vojna z Anglijo neizogibna. Sueški kanal je namreč za Italijo tako važnega pomena, da bi ob njega zatvoritvi od strani Anglije lahko takoj končala svojo vojno akcijo. Ta kanal veže Sredozemsko morje z Rdečim morjem in ga imajo Angleži pod kontrolo. Ako bi ga zaprli, bi morale italijanske ladje obkrožiti celo afriško celino, predno bi prišle do Etijopije na vzhodno stran Afrike. Ta pot pa bi vzela tovorne ladje več tednov in onemogočeno bi bilo stalno in redno dovažanje vojnega materijala in živeža za armado.

Kakšne korake bo podvzela angleška vlada, se bo določilo na seji vladnega kabineta, ki je sklicana za ta četrtek, in tudi o tej seji se trdi, da je najbolj važna, kar jih je še imela angleška vlada od viharnega leta 1914. Tudi še ni Anglija doživela, da bi se ji katera država tako brezobzirno postavila po robu, kakor dela to Italija zdaj. Pričakovati je, da ne bo Anglija pustila na lepem svojega dosedanjega prestiža iz rok, in tako utegne priti do preloma prijateljskih odnošajev med obema. V načrtu ima Anglija tudi, da bo preklicala prepoved izvoza orožja v Abesinijo, s čimer bo očitno pričela oboroževati to državo proti Italiji.

Dasi do dejanskega spopada sicer še ni prišlo, je pa tem huša besedna vojna, ki že zdaj traja. Italijansko časopisje strahovito obdeluje Angleže. Angleško časopisje sicer še ni zavzelo tako ekstremnega tona kakor italijansko, vendar tudi to ne najde prijazne besede za Italijo.

Svet Lige narodov je sklican k zasedanju za 4. septembra, da obravnava italijansko-abesinsko zadevo. Angleški vladi pa se zdi zadeva tako nujna, da utegne zahtevati, da se še pred tem časom skliče izredno zasedanje. Na tem zasedanju pride ali do poravnave, kar se zdi skoraj izključeno, ali pa do preloma in s tem do novega evropskega klanja; težko je namreč verjeti, da bi se nova vojna omejila le na dve državi.

ITALIJANSKE IZGUBE

Italijani imajo že zdaj do 30,000 ranjencev in bolnikov.

—o—

Pariz, Francija. — Afriška ekspedicija je za italijansko armado že zdaj naravnost katastrofalna, še predno se je prava vojna pričela. Kakor namreč govore poročila, je bilo do zdaj že do 30,000 italijanskih vojakov, ranjenih in bolnih, prepeljanih iz Afrike skozi sueški kanal. Večino teh ne odpravijo nazaj v Italijo, ker bi s tem utegnili povzročiti neugodno razpoloženje med ljudstvom, marveč jih prepeljejo v druga italijanska ozemlja, kakor na Malto, Rodos ali v Libijo.

—o—

SMRT MLADEGA ROJAKA

Chicago, Ill. — Pretekli torek je preminul mlad rojak Edward Katich, ki je podlegel srčni hibi, katera ga je mučila par let. Pokojni je bil rojen v Chicagi 10. novembra 1914. Truplo leži na domu, 2332 So. Kroll st., od koder se bo vršil pogreb ta petek zjutraj s sv. mašo v cerkvi sv. Štefana ob 10. uri, in od tam na Resurrection pokopališče. Za pokojnikom žaluje njegov oče in trije bratje ter tri sestre, katerim izrekamo sožalje, ranjkemu pa želimo večni pokoj.

—o—

UGIBANJE O DEMOKRATSKI KONVENCIJI

Washington, D. C. — Kakor se je izrazil demokratski poslanec iz Ohio, S. M. Young, je prepričan, da se bo vršila konvencija demokratske stranke prihodnje leto v Atlantic City, N.J. Ta konvencija, je dejal, bo nekaka proslava demokratske stranke in bo zato primerno, da se vrši v letoviškem mestu. Povdaril je tudi, da bo konvencija gotovo ponovno nominirala Roosevelta in Garnerja. Za republikance je izrazil mnenje, da bodo imeli svojo konvencijo bržkone kje v osrednjem zapadu. Hotelo jo je dobiti mesto San Francisco, toda apel je bil odbit, najbrž zato, ker Hoover preblizu stanuje.

—o—

SPOPAD MED PIKETI IN POLICIJO

Minneapolis, Minn. — Do krvavega pretepa z revolverji, palicami in kamenjem je prišlo pretekli ponedeljek pred tovarno Strutwear Knitting Co., ko je družba ponovno otvorila tovarno, ki se je zaprla zadnji teden vsled stavke. Piketi so navalili na policijo, ki je ščitila stavkokaze, ko so šli na delo. — Delavstvo zahteva priznanje unije od strani družbe.

LAKOMNI MAGNAT

Za se samega tri milijone dolarjev, za delničarje — nič.

—o—

Washington, D.C. — Neprijeten doživljaj je imel v torek utilitetni magnat Howard C. Hopson, proti kateremu se je v senatskim finančnem odboru vršilo zaslišavanje glede njegovih mahinacij, da prepreči sprejem zakona proti utilitetnim družbam. Pri tem zaslišavanju je senatski odbor razkrinkal skrajno sebičnost in lakomnost Hopsona. Mož je namreč načelnik utilitetne družbe Associated Gas & Electric Co., katera ni tekom let 1929 do 1933 plačala nikakih dividend. Nasprotno pa je Hopson za se in za svojo družino nagrabil tekom teh let nad tri milijone dolarjev.

—o—

POMIRJEVALCA V PRETEPU USTRELILI

Chicago, Ill. — 27 letni advokat David C. K. Cochrane je pretekli ponedeljek ponoči skušal končati pretep, ki se je razvil pred salunom na 721 E. 75th St. Videl je tamkaj, da dva moška pretepata nekega tretjega, ki je bil dosti slabši od njih. Pristopil je zraven in jih skušal pomiriti, toda eden od pretepačev potegne revolver in ustreli pomirjevalca naravnost v glavo, da je na mestu izdihnil. Vsi trije so nato zbežali, toda, kakor se trdi, je identiteta morilca znana in je zaposlen kot čuvaj v tamkajšnji soseščini.

—o—

TATOVI UKRADLI PSA — ČUVAJA

Chicago, Ill. — Ker se je zadnje dni pripetilo v njeni soseščini več roparskih vlomov, se je hotela Mrs. Marion Coleman zavarovati in je v ta namen kupila za $150 policijskega psa. Pretekli ponedeljek popoldne je šla zdoma in pustila psa v svojem stanovanju na 6417 Kenwood ave. Med njeno odsotnostjo pa so tatovi ukradli psa, dočim se niso dotaknili ničesar drugega.

DVA ROGERSOVA FILMA DOGOTOVLJENA

New York, N. Y. — Fox Film korporacija objavlja, da sta dogotovljena dva filma, v kateri ima Will Rogers glavno vlogo, in ki ju je izvršil pred svojo nesrečno smrtjo. Prvi bo izdan 6. septembra, drugi pa 6. decembra.

KRIŽEM SVETA

— **Dunaj, Avstrija.** — Na smrt na vešalih je obsojen neki Alois Fuerst, ki je sam prej opravljal službo rablja. Obdolžen je umora in požara. Izrazil se je, da bi bil rajši ustreljen kakor obešen, češ, da ve, kaj so vešala.

— **Moskva, Rusija.** — Sovjetske oblasti so izgnale iz dežele nekega poljskega pisatelja, ker je obdolžen, da je zapisal, da sovjeti na neki poizkusni farmi križajo opice s človeškimi bitji v svrho izboljšanja bodoče generacije.

— **London, Anglija.** — Kakor se poroča iz Rumunije, je prišlo v Besarabiji do krvavih spopadov zaradi koledarja. Ta koledarski spor traja že dalje časa. Oblasti hočejo uvesti moderni Gregorijanski koledar, toda mnogi hočejo obdržati stari Julijanski koledar.

— **Šangaj, Kitajska.** — Novi vrhovni poveljnik japonskih vojaških čet v severni Kitajski je pozval kitajske oblasti k sodelovanju, da se zatre komunistično gibanje, češ, da je to glavna ovira k zbližanju med Japonsko in Kitajsko.

—o—

POŽAR NA RADIJSKI RAZSTAVI

Berlin, Nemčija. — Kmalu po zatvoritvi dnevnega programa pretekli ponedeljek je na tukajšnji veliki radio razstavi izbruhnil požar, ki je povzročil znatno materijalno škodo in je v njem zadobilo poškodbe 40 oseb. Plameni so uničili glavno razstavno poslopje, brezžično postajo in dve televizijski pripravi. Sprva se je domnevalo, da je bil požar podtaknjen, toda pozneje se je objavilo, da je bil povzročen vsled kratkega stika. To je bil eden največjih požarov v Berlinu izza časa požara v poslopju državne zbornice.

PREDLOGI ODOBRENI

Obe kongresni zbornici hitite z delom, da ta teden zaključite zasedanje.

—o—

Washington, D. C. — Kakor sta pokazala prva dva dni tega tedna, ima kongres v resnici resno voljo, da še tekom tega tedna zaključi zasedanje, kot se je določilo na konferenci s predsednikom preteklo nedeljo. Z naravnost čudovito naglico je šlo skozi kongres več spornih predlogov v ponedeljek in v torek in po pravici se lahko reče, ako bi bil kongres celi čas tako delaven in tako redkobeseden, bi bil lahko že zdavnaj na počitnicah.

Obe zbornici ste v ponedeljek odobrili novi bančni zakon, kakor tudi posebni odlok glede pokojnine železničarjem. Senatska zbornica je poleg tega isti dan odobrila določbo za triletni moratorij na farmarske dolgove in jo takoj poslala v poslansko zbornico. Zadnja pa je nasprotno ta dan sprejela predlog za izdajo 614 milijonov dolarjev za regulacijo rek in gradbo pristanišč, kakor tudi znani Guffeyev predlog za ureditev delovnih razmer v premogarski industriji. Ta predlog je bil takoj oddan senatu v odobritev.

V torek pa se je konferenca med zastopniki obeh zbornic zedinila glede spornih točk v novem davčnem zakonskem predlogu; pri tem je obveljala določba, sprejeta od poslanske zbornice, da se posebne naklade naložе že na dohodke $50,000 in ne šele na dohodke milijona dolarjev, kakor je določil senat in kot je imel tudi v načrtu predsednik Roosevelt.

ZBOROVANJE KOMUNISTIČNE INTERNACIJONALE

Slika s sedmega svetovnega kongresa tretje internacijonale, ki se je zadnje dni vršil v Moskvi. Na njem se je napovedal odločen boj fašizmu in se je pri tem naročilo komunistom, naj se združijo z zmernimi elementi, ako potrebno tudi s kapitalisti, samo, da se fašizem pobije.

Iz Jugoslavije.

Velika tatvina v Očeslavcih v Slovenskih goricah, kjer so tatovi odnesli trgovcu Hermanu vso gotovino. — Kočevski Nemci dvigajo glave in pesti proti Slovencem. — Smrtna kosa. — Nesreče in nezgode.

Tatovi odnesli 170 jurjev

Maribor, 1. aug. — V noči od nedelje na ponedeljek, so v Očeslavcih obiskali tatovi trgovca Jožefa Hermana. Prišli so v času, ko je bil trgovec s svojo ženo v vinogradu. Oba sta prišla domov šele proti polnoči. Takoj sta opazila, da je v trgovini in stanovanju vse v neredu in razmetano, vendar ni manjkalo nikakega blaga. V zli slutnji je pa trgovec pogledal v omaro, v kateri je hranil gotovino in videl, da je manjkalo nič manj kot 170.000 dinarjev in poleg tega še zlat poročni prstan, medtem, ko se tatovi za druge stvari niso zmenili. — Tolike tatvine v teh krajih ljudstvo ne pomni. — Trgovec je takoj o tatvini obvestil orožniške postaje v bližini, katere so poklicale na pomoč tudi mariborsko policijo, katera je privedla s seboj tudi policijskega psa, ki je kmalu našel sled za vlomilci. Vlomilci so trije mladi kmetski fantje in sicer 21 letni posestnikov sin Jakob Mlinarič iz Stavešinskega vrha, njegov sosed 24 letni Karel Grah ter 22 letni posestnikov sin Rudolf Žnidarič, ki je sosed okradenega. Denar so si omenjeni tiči razdelili tako, da je dobil Žnidarič 100.000 Din, katere je skril doma v seno, ostalih 70.000 sta si pa enakomerno razdelila Mlinarič in Grah.

Ko so Žnidariča gnali orožniki na senik, da bi jim pokazal kam je skril denar, jim je kljub temu da je imel zvezane roke, ušel in zbežal. Na begu si je osvobodil tudi roke in tako pri Sv. Antonu stopil v bus, v katerem je pa že sedel okradeni Herman, ki je Žnidariča takoj prepoznal in povedal šoferju, da je to nevaren človek. Šofer je na to opozorilo naglo vozil proti Slov. goricam in ustavil pred orožniško postajo, kjer so Žnidariča prijeli, dasi se je branil. Gnali so ga nazaj v Očeslavce, kjer je pokazal skriti zaklad na seniku. Ostala dva fanta pa nočeta priznati, da sta sodelovala pri tatvini.

—o—

Heil Hitler! v Stari cerkvi

Kočevje, 30. julija. — Neljubi dogodki so se odigravali že pred desetimi dnevi, ko so Nemci v Stari cerkvi pri Kočevju ustanavljali podružnico svojega "Kulturbunda." Ko so namreč zvečer na oknih zagorele svečice, so množice med drugim vzklikale tudi Hitlerju, česar Slovenci, ki so to slišali, nikakor niso odobravali. Še bolj kot to je pa razburila koračnica "Pod dvoglavim orlom" (Unter dem Doppeladler.) Radi tega je nastal med Nemci in okoliškimi Slovenci hud pretep, v katerem so igrali vlogo tudi koli na katerih so bili pritrjeni lampijončki, pa tudi noži in samokresi, s katerimi so bili oboroženi Nemci. — Za v soboto 3. in nedeljo 4. augusta se kočevski "Kulturbund" spet pripravlja za neko narodno prireditev, pri kateri tudi ne bo poteklo vse mirno, kar se že sedaj lahko vidi. Radi dogodkov v Stari cerkvi so se razmere zelo poostrile. Več slovenskih delavcev je bilo od tukajšnjih lesnih industrij, ki so v nemških rokah, odpuščanih. V Oneku so zadnje dni Kočevarji razbili s kamenjem vse šipe na osnovni šoli, samo zato, ker je šolski upravitelj Slovenec. Takoj po volitvah so neki zlikovci posekali spominsko lipo, katero je šola postavila v spomin na marsejsko tragedijo.

—o—

Minister dr. Korošec postal senator

Beograd, 31. julija. — Z ukazom kralja od dne 27. julija, in na podlagi člena 50 ustave, je bil dr. Anton Korošec, minister notranjih zadev, imenovan za senatorja.

—o—

Zastrupila se pri delu

Terezija Artenjakova, 36 letna žena skladiščnika z Brega pri Ptuju, je kosila na travniku s srpom travo. Po nesreči se je s srpom ranila v roko in je nastopila zastrupljenje, kateremu je podlegla v bolnici.

—o—

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrl Drago Krivec, trgovski pomočnik iz Celja star 24 let. — V Mariboru je umrl Ivan Puppis, vpokojeni administrativni major star 64 let. — V Žabnjaku pri Ptuju je umrla Marija Zagoršek, ugledna posestnica stara 67 let. — V Kicarju je umrla Marija Majerič, žena posestnika, stara 65 let.

—o—

Strela

Med hudo nevihto ki je divjala po Višnji gori in okolici, je udarila strela v listnico posestnika Bahovca v Leskovci pri Višnji gori. Ker se listnice drže tudi hlev in hiša, je bilo vse skupaj kmalu v plamenih Sosedje, ki so prihiteli na pomoč, so mogli le malo rešiti. Zgorelo je skoro vse pohištvo, obleka, dve moški kolesi, harmonika in drugo. Še denar so komaj rešili.

—o—

Ženo je udaril

V nedeljo 28. julija zvečer je tesar Rupnik v Gaberju pri Celju v prepiru udaril svojo ženo s pestjo po očesu tako močno, da je žena izgubila zavest in so jo morali spraviti v celjsko bolnico.

—o—

"Vsak naj spozna, da brez agitacije za katoliški list smo vsi zakopani v tihi, sramotni grob in naš mili narod ne bi dobival prepotrebnega bodrila."

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in daka:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak RD., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

WE DO OUR PART

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nova miselnost v nemškem pravu

Velikanski prevrat, ki se je izvršil v Nemčiji je najlepše razviden iz novih nemških pravnih nazorov. Glede tega značilen spominski spis "Narodnosocialistično kazensko pravo", je spisal sam pravosodni minister Kerrl.

Takoj v uvodu čitamo: "Ah, k vragu, kaj nam je za teorije, prenapolnjene knjižnice in druge nemožnosti? Zavestno smo jih zavrgli in se oklenili dejanskega življenja!" S tem stavkom je označen velikanski prevrat v miselnosti novih nemških juristov. Cela tri zadnja desetletja se je odlikovala nemška pravna veda z globokim teoretiziranjem. Taka je bila tudi zadnja (leta 1927. izdelana) osnova za novi nemški kazenski zakon, ki ji je do zakonite moči manjkalo samo še odglasovanje v parlamentu. Toda prišel je minister Kerrl, zavrgel je teorijo in se oprijel življenja.

Predvsem je zavrgel princip "nulla poena sine lege" (ni kazni brez zadevnega zakonitega določila), ki so ga celih 120 let smatrali v vseh kulturnih državah za neomajnega. Sodniku je namreč dovoljeno kaznovati "krivca", četudi ni zato nobene zakonite podlage, kar samo na podlagi "zdravega ljudskega razuma". Brezpravnost take justice je postala pri nas jasna že za časa Marije Terezije in Jožefa II.

V Kerrlovem spominskem spisu se da ločiti dvoje vrst kaznivih dejanj: proti narodni celoti in proti posamezniku Obstoja mnogo deliktov ne samo proti državi, temveč tudi proti državnim barvam, državnim simbolom, pesmim itd. Tudi spolno občevanje s pripadniki tuje rase spada med delikte proti državni celoti. Če pa gre za pripadnike barvastih plemen, pa se smatra za delikt že samo "pohujšljivo občevanje z njimi" (n. pr. sprehod, ples, zabava itd.). Dvoboj je dovoljen. Če pa pri tem kdo svojega nasprotnika ubije, odgovarja za svoje dejanje in to brez ozira na vprašanje krivde. (Nelogičnost je tukaj posebno vidna.) Delikti, s katerimi ni ogrožena državna celota (med katere spada n. pr. ravno uboj v dvoboju), se kaznuje s trdnjavskim zaporom. Ostali z zaporom. Politični zločini se proglašajo, v nasprotju s kazenskimi zakoni vseh civiliziranih držav, za posebno težke in jih kaznujejo izključno z ječo. Tudi smrtno kazen je mogoče poostriti in zato je dovolj ukaz državne in deželne vlade. V takem slučaju krivcu ne odsekajo glave, temveč ga obesijo. To bi seveda z medicinskega stališča pomenilo olajšavo. Kot nova kazen se uvajajo palice Različno od naših kriminalistov, ki vidijo svrho kazni v glavnem v zavarovanju družbe, smatra Kerrl kazen za povračilo. Odstranil je tudi takozvane olajševalne okolnosti. "Oko za oko", pravijo hitlerjevi kriminalisti.

V vsem Kerrlovem delu je cela vrsta nedoslednosti: v nekaterih slučajih je treba za kaznivost dovršenega dejanja in krivde, v drugih se kaznuje tudi slučaj. Vprašanje krivde gledajo sedaj s tega, sedaj zopet drugega stališča.

Za novo nemško miselnost je Kerrlov spominski spis res nad vse značilen. Saj znova pokaže, da je pravo s svojimi točnimi določili verna slika družabnega razvoja.

Vse to pa dalje kaže, da se nemški narod vrača v stare čase, ki dišijo vedno bolj in bolj po barbarizmu.

TRIDESETLETNICA POROKE IN DRUGO

Willard, Wis.

Na Veliki Šmaren, 15. aug. je preteklo 30 let, odkar sta si obljubila zakonsko zvestobo do smrti Mr. in Mrs. Joseph Rakovec. —Da pa ta dogodek ne bi šel neopažen mimo vsakdanjega življenja, sta slavljenca sklenila prirediti mali obed samo za domače in njihove sorodnike, da se tako v krogu domačih in sorodnikov malo poveselijo in razgovore.

Willardska naselbina pa, ki se zaveda, koliko sta naša slavljenca tekom 22 let, odkar sta se preselila na farmo, storila bodisi za župnijo, društva, kakor tudi za posamezne, je mislila pa drugače. — Menim, da ne pretiram, ako zapišem, da je ni bilo veselice, pri kateri bi Mr. in Mrs. Joe Rakovec ne sodelovala, ali vsaj ne bila navzoča. Ni pa tudi bilo zbirke, če je bila le v kak plemenit namen, da bi po svoji moči tudi onadva ne prispevala. Zato se ne čudimo preveč, ko je naselbina sklenila: Rakovcev praznik — tudi naš praznik.

Tako je našima slavljencema na omenjeni večer priredila presenečeno zabavo "surprize party," kojega se je udeležila skoro vsa willardska naselbina. Težko je pa bilo za prireditelje, pod kakšno pretvezo bi omenjeno družino spravila od doma, kajti "trikov," ki se ob takih prilikah uporabljajo, sta Mr. in Mrs. Joe Rakovec dobro vajena. Saj še ni tako dolgo, ko je neki dopisnik imenoval Mr. Rakovca za generala presenečenih zabav s pete ceste. — Celo zadevo je pa vzel v roke Mr. Gosar, ki nima glave zato, da bi samo klobuke kupoval in se z njimi pokrival, in jo tudi rešil v splošno zadovoljstvo vseh navzočih. Kod jih je vodil in kaj vse jim je kazal, pa pravi, da hoče obdržati tajno, ker pravi, da čez sedem let vse prav pride.

Pristna domača in neprisiljena zabava se je vršila, ko sta se slavljenca vrnila. Kako je vse potekalo, mi ni treba tukaj navajati, saj vsakdo ve, da lačen in žejen navadno s takih prireditev nihče ne gre. Povem pa samo to, da je Mr. Rakovec tudi eden tistih, dasi je, če se ne motim, Gorenjc, ki pravi, da "vino za seme je zanič!" Zato je pa za to slavnost nastavil še lanskega, ki pa se je radi vročine, ali pa — precej usušil, ako ne posušil?

Ko smo se starejši razgovarjali o prošlih dneh in vzbujali spomine naše stare domovine, se je pa mladina vrtila ob zvokih harmonike in kitare, kar po travi okrog hiše, tako, da letos ne bo treba več kositi.

Mislil sem, da se bo s tem dnem tudi praznovanje 30 letnice zaključilo, toda slavljenca sta prejela toliko jestvin in darov, da sta nekaj svojih sosedov in prijateljev povabila še za naslednjo nedeljo, kjer naj bi se nekako uradno zaključila cela slovesnost, ki se je tudi na željo slavljencev, v resnici zaključila po vseh predpisih in paragrafih.

Delo pri povečanju in prenavljanju naše cerkve, ki se je pričelo spomladi že pod našim prejšnjim č. g. župnikom Rev. Ambrožičem in se nadaljuje pod sedanjim č. g. župnikom Very Rev. Murnom, prav lepo napreduje in pričakuje se, da bo v kratkem dogotovljeno. Ko bo to gotovo, bo naša cerkev ena najlepših v tukajšnji okolici.

Deževno vreme zelo ovira poljska dela. Zlasti je bila težava letos s košnjo in sedaj v mlačvi tudi ni veliko bolje. Pridelkov bo, razun sena, veliko manj kot lani.

Na oklicih sta Mr. Joe Rakovec ml. in Mary Debevc.

Popotnik

—o—

KAJ PIŠE ROJAKINJA IZ MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Čas je zlato. — Kako resnične so te besede. — Saj pa čas tudi tako hitro beži. Zdi se nam, da smo poletje šele pričeli, pa se nam že bliža jesen. Še par vročih dni in poletja bo konec. —Pravijo, da ima vsak letni čas svoje posebnosti, kaj pomembnega, kaj razveseljivega, še najbolj pa menda jesen. Ena teh reči, ki se mi vidi v jesenskem času za tako pomenljiva za nas in ravnotako tudi za našo deco, je začetek šole. — Da, šola. — Katera mati se z otroci vred ne veseli tega dne, ko se bo lahko nekoliko odpočila in oddala svojo mladež za nekaj ur na dan v druge roke.

Slovenska mati, ali si že kedaj pomislila, v katere roke boš izročila svojega otroka? Ali si že sklenila, da ga pošlješ letos v katoliško šolo, v roke dobrih, usmiljenih in potrpežljivih šolskih sester, da ti ga pripravijo sposobnega za časno in večno srečo? Ali ga boš poslala v narodno šolo, k tistim mladim sitnim učiteljicam? Sedaj skleni, dokler je čas, da boš poslala svojega otroka v katoliško šolo.

Da, katoliška šola. — Koliko se o njej piše in se jo priporoča, vendar še vse premalo. Vsaj pri nas, za naše Slovence, ki se tako težko odločijo, kam bi poslali svoje otroke. Upamo, da bodo vsaj letos, ko se jim nudi tako lepa prilika pri cerkvi sv. Trojice, storili svojo dolžnost. S tem boste pomagali cerkvi, sebi in otrokom. — Kolikokrat se sliši, ko katera mati sprašuje, kedaj bodo v tej ali oni cerkvi učili za sv. birmo ali sv. obhajilo, ker bi rada tudi svojega malega, ki je pa že velik, tja poslala. — Pošljite otroke v katoliško šolo, pa si vse te skrbi prihranite in poleg teh še veliko drugih, tam jih bodo naučili vse to in še več, kar potrebujejo za pošteno življenje. Posebno se sedaj, ko bodo začeli v naši šoli učiti tudi nekoliko slovenskega jezika. Ne zamudite te priložnosti. Čas je zlato in pa še to pravijo, da po toči zvoniti je brez haska. — Ne izgovarjajte se, da živite par blokov v stran, ali da je do šole predaleč. Kaj pa je otrokom en ali dva bloka več hoje, saj itak radi skačejo in še prehitro jim mine ta pot do šole, ko si pa imajo toliko za povedati. Nikdar se ne boste kesali. Pridite enkrat v našo cerkev, kadar otroci pojo in čudili se boste. Ne samo da znajo angleške pesmi, tudi latinsko sv. mašo pojo, kar že ni mala reč in vsega tega so jih naučile katoliške sestre. Mar bi ne bilo lepo, če bi bil tudi vaš med njimi? — Poglejte enkrat otroke ki obiskujejo katoliško šolo, kako lepo se vedejo med sv. mašo, ker vedo da so v cerkvi, v hiši božji, kjer Bog prebiva; kjer ni spodobno se prerivati in govoriti. Ti otroci to vedo, ker so bili tako poučeni.

Pred kratkim sem bila priča naslednjega dogodka. Par klopi pred menoj v cerkvi je sedela mati, poleg nje pa kakih 10 ali 11 let stari sinek. Nekaj časa se je zadržal precej mirno, pa mu kar naenkrat pade nekaj v glavo, da ni dal več miru. Začne jo drezati, ji vzame rožni venec ter maha z njim okoli. Ko se tega naveliča ji vzame molitveno knjižico, nazadnje začne vstajati in se ozirati okoli in vsakovrstne neumnosti počenja. Mati nekaj časa to trpi, pa ga z lepa poduči, a ni pomagalo. Nazadnje ga dregne z nogo, a ker tudi to nič ni pomagalo, ga stisne med rebra, da je fante glasno zastokal, pa tudi to ni veliko zaleglo. In to se je ponavljalo celo sv. mašo. Lahko si mislite, kako se je mati počutila, saj je vedela, da je polovica ljudi obrnjena nanjo. Jaz, ki sem bila menda najbolj radovedna med radovednimi, sem jo iz cerkve grede mahnila kar za njima. Mislila sem pač, da bom zunaj slišala še eno pridigo. Na stopnicah pa dotična mati zagrozi sinu. Le čakaj žaba, ne boš me več jezil, te bom že dala v katoliško šolo. Aha, sem si mislila, boljše kazni bi mu ne mogla dati kot tako, ki mu bo gotovo v korist.

Vem, da boste rekli: Ha, tota le je pa ena petauška, saj že poznamo dopisovalko. Toda, ta je bila pa resnična in zgodila se je v naši cerkvi sv. Trojice. Kdor je že bil pri nas, ve, kako lepo in tiho je vse pri nas med sv. mašo. Vlada tako lepi red, in tihota, da skoro slišiš svojega soseda, kako med molitvijo premika ustnice. Pri nas ni mogoče, da bi šla dva zato v cerkev, da bi se kaj pomenila.

Slovenci v Milwaukee, naj le eden reče, da ne pišem resnice. Sklenimo enkrat, da bomo opustili tisto starokopitno neslogo, tisto sebičnost in nezaupnost, ki je nam tako malo v čast, ampak nam samo škoduje, da smo tako daleč za drugimi mesti, za drugimi naselbinami. Zakaj bi ne delali skupno za našo mladino, za naš in njihov blagor, za lepšo bodočnost in za zgled, da bomo milwauški Slovenci zgled drugim.

Dajte svojim otrokom katoliško vzgojo in potem se tudi lahko zanesete, da vam bodo v pomoč v drugih vaših idejah in željah, ki jih gojite in računate nanje za v bodočnosti, ki bodo za čast našega naroda. Pomagajte naši cerkvi da postanete naši člani, saj nas je za obe cerkvi dovolj.

Slišala sem, da se je nekdo izrazil, da bi pristopil k nam, pa da se boji, da mu bi mu kaj rekli, ker je bil poprej nasproten. To se ne bo zgodilo, saj vas vabimo da pridite. Kako bi mogli drugače ravnati, kakor sprejeti vas z odprtimi rokami. — Kaj mislite, da vas bomo z eno roko vabili k sebi, z drugo pa odganjali stran? — Tudi se širi govorica, da se bo naša šola podrla. Jaz vam pa povem, da bo krt poprej iz nas Slovencev napravil vrt, kot bi se pa kaj takega zgodilo, zlasti še sedaj, ko je popravljena in na novo prebarvana, da jo je kar veselje za pogledati. Tudi stroškov se ni treba bati. Če še napravimo vsako leto tak piknik kot je bil letos, s tisočakom čistega dobička, do katerega ste pripomogli večina Slovenci s svojo radodarno roko in tako obilno udeležbo.

S skupnimi močmi bomo vse premagali in ne bo dolgo, ko se bo med milwauškimi Slovenci prepevala tista stara pesem: Čast Očetu, Sinu in Duhu svetemu, bodi češčena presveta Trojica.

Theresa Mohorko

—o—

Oglašajte v dnevniku "Amerkanski Slovenec"!

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGE

So. Chicago, Ill.

Vsi smo še polni lepih utisov katere smo dobili preteklo nedeljo ob romanju k Mariji Pomagaj v Lemontu. Dolgo smo se pripravljali, tako bi vsaj rekli po dopisih, ki smo jih videli v Amerikanskem Slovencu zadnje tedne. Sicer pa prav lahko rečemo, da smo se pripravljali že od lanskega romanja in sedaj ko smo zopet doma, smo se že začeli pripravljati za drugo romanje prihodnje leto — in tako gre iz leta v leto, odkar smo prvi poromali k Mariji. Kako bi pa tudi ne, ko smo še vselej odnesli od tam tako lepe spomine.

POIZVEDBA

Ako kdo ve, kje se nahaja moj sin **Louis Koz,** star 28 let, ga prosim, naj bo tako dobar in mi sporoči na spodnji naslov. Želim ga namreč obvestiti o smrti njegovega brata.

Anna Koz, R. D. 3, Union City, Pa.

POIZVEDBA

Rada bi izvedela, kje se nahaja **Ana Sadar.** Pred 18—leti se je preselila iz Manistique, Mich., s svojo teto, Mrs. Josephino Trlep, V Clevelandu, Ohio. Rada bi, da mi piše sama ali pa kdo drugi od cenjenih rojakov v Clevelandu — Newburgu, O. Ker ji imam nekaj važnega sporočiti.

Mrs. John Videc
Manistique, Mich.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim srcem naznanjam da je preminul moj sin

FRANK KOZ

Dne 30. julija dopoldne se je pripetila smrtna nesreča, je pri sosedu pomagal spravljati seno, pri čemer je prišel med traktor in voz, da ga je do smrti zmečkalo. Star je bil 26 let.

Pokojni je bil splošno priljubljen, kar je pokazal njegov pogreb. Od blizu in daleč so prijatelji pošiljali cvetlice in v velikem številu tudi sami prišli, da ga spremijo na zadnji poti.

Za pokojnim žaluje njegova mati, dalje njegovi sestri Ana, omožena Bond, in Marter brat Lojze, za katerega že tri leta ne vem, kje se nahaja.

Prav iskreno hvalo izrekam vsem, ki so darovali cvetlice in prišli na pogreb, posebno pa še tistim, ki so nam pomagali in nas tolažili ob krsti. Draga pokojni sinko, pa počivaj v miru in sveti naj ti večna luč, saj se zopet snidemo med zvezdami.

Ana Koz, mati.

Union City, Pa. 7. avg. 19

TARZAN NEPREMAGLJIVI (165) (Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

"La, najbrže ni v Oparju," razlaga Tarzan Muviru, poveljniku Wazirov. "Vendar gremo tja in bomo premagali njene sovražnike, da bo, ko se povrne, prišla na varna tla, če sploh še kje živi." — "Kaj pa s tvojimi belimi sovražniki?" vpraša Muviro. "Oni nam ne bodo ušli," odgovori Tarzan, "a La nas bolj potrebuje."

Več milj od kjer je korakal Tarzan s svojimi Waziri, sta skozi džunglo korakala La in Wayne Colt ter lev Jadbalja, imenovan tudi zlati lev, ki se ni ločil od njiju ampak ju varoval ko sta hodila skozi nevarno džunglo. Ko so tako hodili, so nekega dne zagledali nekaj šotorov, okoli katerih so se šetali črnci.

"Končno smo jih vendar našli," veselo reče Colt proti La. "Najlepša ti hvala!" — "Že, a je vse zapuščeno," pripomni La. "Vsi so odšli." — "Ne," reče Colt. "Jaz vidim nekaj črncev." — "Res? Dobro torej," pripomni zopet La. "No in sedaj te moram zapustiti." — Poznalo se je, da je bilo veliki duhovnici hudo radi Colta.

"Želel bi, da bi mi dovolila, da se spogledam enkrat s tvojimi sovražniki ob tvoji strani," reče nato Colt. La je pa stresla z glavo in rekla: "To se pa ne more zgoditi. Če bi mi ti pomagal, bi me oni samo še bolj osovražili. Če Jadbalja in jaz sama ne moreva doseči tega kar mislim, tudi drugi ne more pomagati."

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo redno po dnevnem kurzu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega odbitka. Cene so podvržene spremembi kurza. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:		Za izplačila v dolarjih:
Za $ 2.75	100 Din	Za $ 5.00 pošljite $ 5.75
Za $ 5.15	200 Din	Za $10.00 pošljite $10.85
Za $ 7.30	300 Din	Za $15.00 pošljite $16.00
Za $ 9.70	400 Din	Za $25.00 pošljite $26.10
Za $11.75	500 Din	Za $40.00 pošljite $41.25
Za $23.50	1000 Din	Za $50.00 pošljite $51.50

Lire:
Za $9.35.....100 lir; za $44.50.....500 lir in za $88.20.....1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich
(V pisarni Amerikanskega Slovenca)
1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

NA STRAŽI OB SOČI

Spomini na svetovno vojno, ob dvajsetletnici

(Piše Frank Smole)

Barberton, Ohio.

Ko so se bojevale avstrijske čete v Karpatih, sem bil tudi jaz na bojišču in sicer s fanti-vojaki ljubljanskega pešpolka št. 17. — Bilo je ob koncu februarja. Bili smo v vednem boju s sibirskimi Kozaki. tako v Karpatih, kot tudi ob reki Prutt kjer sem bil tudi ranjen v levo nogo s kroglo iz puške in sicer pri mestu Kolomeje. Pripeljan sem bil v bolnišnico v Temešvar na Ogrsko in od tam v Režica Bajo, kjer sem po več mesecih za silo ozdravel.

Ko je Italija napovedala Avstriji vojno, sem bil ravno na potu iz bolnišnice h kadru. Mislil sem, da se bomo peljali v Ljubljano, a kader je bil že premeščen v Ptuj na Spodnje Štajersko in to še poprej ko je Italija napovedala vojno. Pripeljali smo se v Ptuj in jaz sem bil pridelen prvi stotniji, ki je stanovala tedaj na ptujskem gradu. — Stotnije in vodi so odhajali na bojišče in mislil sem tudi jaz, da pojdem na goriško bojišče ob Soči. — Na ptujskem gradu nas je bilo 2000 mož prve rezervne kompanije, katere so razdelili v "marš stotnije".

Enajsti marš bataljon je odhajal na bojišče. Kam, nihče ni vedel. Poveljnik prve stotnije je odhajal z moštvom na kolodvor. Pod gradom je dal povelje 'stoj' in posluh. Nagovoril nas je v jedrnatih besedah. Odhajamo, je rekel. Milijone krogel je za nas nakopičenih, sovražniki nas od vseh strani obdajajo in nihče ne ve, bo li še prišel živ v svoj domači kraj ali ne. — Po končanem govoru smo s prijatelji odkorakali proti kolodvoru. Vojaki so zasedli vlak, ki je, kakor smo kmalu opazili, zavil proti ogrskim nižavam. Mnogi so klicali Z Bogom in nasvidenje v Galiciji. Tako se je enajsti marš bataljon odpeljal na bojišče k veliki reki Dnjester, kjer je prešel v nekaj dneh v hud boj z Rusi. Tukaj je tudi bil naš polk z enajstim marš bataljonom vred potolčen. Dobili smo brzojav, da odhajamo na bojišče v Galicijo k veliki reki Dnjester, dasi so se mnogi izrazili, da bi raje šli k naši Soči.

Ko smo se poslavljali od lepe Slovenije in se peljali preko ogrskih nižin ob Blatnem jezeru čez Karpate, smo obujali v sebi razne spomine. Iz vlaka smo kazali, kje so bile naše postojanke, kje ruske; kje ležijo pokopani naši možje in fantje, kje sem bil drugič ranjen; kje je obležal mrtev prijatelj, kje sem iskal težko ranjenega brata, ki je pokopan v vasi Pelegrinsko, z mnogimi drugimi slovenskimi fanti. — Vlak drvi skozi mesta in vasi; čez porušene in komaj za silo popravljene mostove in ravno tako tračnice ter se končno ustavi na neki postaji. Naprej namreč ni vozil več nobeden vlak. Stopili smo z vlaka in odkorakali v neko vas, da se nekoliko odpočijemo. Za starejše vojake, to je te, ki smo bili že na bojišču je prišlo povelje. Odbrali so nas, da pojdemo k polku. Pot smo nastopili zvečer, hodili smo dolgo noč in šele drugi dan prišli k polku, kjer je bilo samo 200 mož. Sedaj nas je bilo 400 vseh skupaj. Za nami so pa prišli ostali in tudi je prišel vsaj mesec en marš bataljon, da nas je bilo koncem oktobra že tri bataljone in okrog 2000 mož našega polka št. 17.

Koncem meseca oktobra so zbrali ves naš ljubljanski pešpolk št. 17 skupaj ob Besarabski meji, odkoder smo imeli krasen pogled na mesti Barkovine in Černovice. Tam smo ostali v rezervi nekaj dni, čakajoč povelja, kam nas bodo poslali. Kmalu je prišlo povelje in odkorakali smo na kolodvor. Nihče ni vedel prav povedati, kam jo bomo potegnili. Samo videli smo, kako je vlak zavil proti Karpatom, jo rezal skozi Marmaroš-Žiget, Košice in skozi druga ogrska mesta in vasi, preko neizmirnih ogrskih poljan in čez lepo slovensko deželo, kjer smo dobili strogo povelje. "Nihče ne sme iz vlaka". Drveli smo naprej in naprej, tudi skozi belo Ljubljano, vozovi so pa bili vsi zaklenjeni. Vlak drvi z največjo brzino celo pot, saj smo privozili v treh dneh, od besarabske meje pa do Volčje drage na Goriškem. Vsakemu izmed nas je srce govorilo: Naša zemlja, slovenska zemlja, katero je pesnik Gregorčič tako lepo opeval. — Odkorakali smo v Šempas, kjer smo imeli razne govore. Tam nas je navduševal vojni kurat za večje žrtve, katere položimo za našo ožjo domovino, za katero se imamo sedaj boriti na domačih slovenskih tleh. Čez par dni, ko smo se nekoliko odpočili in oddahnili, so nas oblekli v polno vojno opremo in nekega popoldneva smo odkorakali proti Gorici. Pred mestom smo se ustavili in čakali tako dolgo, da se je napravil mrak. — Od Sv. Mihaela do doberdobske planote, od Kalvarije tja do Sv. Marka, Sv. Martina in Sv. gore, se je vse treslo od pokanja granat, šrapnelov, min in reglanja strojnih pušk. Tega prvega utisa ne bo nihče pozabil, kdor je bil tam.

Noč se je začela delati in tema je padla na sončno Gorico. Pozdravljali so nas domačini Slovenci, ki jih je bilo mnogo tam. Ko smo korakali skozi mesto Gorico, smo po ulicah opazili baterije, havbice, poljske baterije in razne vojake, ki so bili v bojni liniji v drugi črti. Meščani so nam dajali poguma in srečni so bili, ko so videli svoje lastne slovenske sinove, ki so prišli branit rodno grudo. Častniki so nas navduševali in začeli smo prepevati slovenske pesmi. — Podali smo se proti Soči. Svetili so tam iz kavarne na Kalvariji električne luči in častniki so nam povedali, da so tam naše nove postojanke. — "Soča voda je šumela", mi smo pa korakali po za silo zgrajenem mostičku in prišli v Podgoro.

Pred nami so bili najhrabrejši avstrijski vojaki v postojankah in sicer Dalmatinci, ki so bili tam že od začetka, ko je Italija napovedala vojno. Vkorakali smo v kaverne in začudeno gledali te tehnične pozicije, ker v Galiciji nismo imeli kaj takega. Odložili smo nahrbtnike, se vsedli, pa je bilo treba zamenjati straže. Jaz sem imel srečo, da sem šel prvi od našega voda. Zamenjal sem Dalmatinca. Dolgo mi je govoril in dajal nasvete, kako imam ravnati in kaj delati ob času, ko Italijan napade. Slučajno in menda na srečo sva opazila italijanske patrole in moj prijatelj me opozori: "Ne boj se bratec." Sam se je pa vlegel na trebuh in kar naenkrat mi zašepeče: "Šuti, šuti!" — Tedaj začujemo močno vpitje in jaz vprašam, kaj to pomeni. — Italijani se boje, mi reče. Oficirji jih tirajo naprej, oni pa nočejo, ker se boje. Če jih ne ubiješ ti, pobijejo sami svoje. "Ne boj se brate, tu ni Galicija. Naše ročne granate pokajo, Italijani se pa jokajo."

Takih napadov je več, vsako noč. Naše stotnije so bile pripravljene odbiti napad, toda prvo noč ni bilo treba. Proti jutru in podnevu na praznik vseh svetnikov, je pa bil močan artilerijski ogenj. Zjutraj ko smo se umivali, smo se pogovarjali, kako slabo spoštujejo praznik vseh svetnikov. — Strašno je bilo. Bojevali smo se po dnevu in ponoči, da nas je bilo vedno manj. Prvič smo bili na gori Kalvariji pet dni, potem so nas zamenjali in prišli so drugi, pa niti polovico toliko niso zadržali Italijane, kot naš polk. Odkorakali smo skozi mesto Gorico v Št. Peter, kjer smo se prespali in se odpočili. Ker je bila cerkev blizu, smo šli zvečer k spovedi in drugi dan zjutraj k sv. obhajilu. Pokrepčani z angeljskim kruhom, smo se z navdušenjem borili za našo zemljo. Nismo se umaknili niti za ped, čeprav je bila italijanska vojska veliko močnejša po številu kot naša. Častniki so nam pripovedovali, da je naših topov 800, Italijani pa da jih imajo 2000. Za toliko je bila močnejša italijanska vojska ob Soči.

Zadnji dan ob Soči, sem bil na straži ob mostu ki je držal čez Sočo v Pevmo. Padale so granate na mostiček, da se stresala zemlja. V srcu sem molil, z ustmi pa pel: Soča voda je šumela, sonce je na nebu sjalo, ko sem jaz, — o Marija, — na straži stal ob Soči. — Lep razgled je bil od mosta proti svetišču na Sv. gori. Cerkev je bila že hudo porušena. — Niti najlepši cerkvi ne prizanesejo ti . . . — Na vrhu Kalvarije so stali trije križi. Kristusov križ in oni desnega razbojnika so bili po italijanskih granatah že podrti, sedaj je ostal le še križ levega razbojnika. — Vojaki smo rekli med seboj tako, da kar je dobrega, vse uniči ta italijanski izdajalec.

Ko sem prišel nazaj v kaverno, se je začel boj moža proti možu na nož. Italijansko armadno poveljstvo je obljubilo vojaku, ki bo prinesel italijansko zastavo na vrh Kalvarije, da bo do smrti udobno živel na kraljevem dvoru. Kalvarija je bila namreč ključ do Gorice. Dokler je bil tam naš polk, se nobenemu ni posrečilo, da bi prinesel italijansko zastavo na vrh Kalvarije, ker če je kaj takega poskušal in je ostal živ, je moral v vojno taborišče.

Mrak je legal na zemljo, bil je večer sv. Martina. Naš bataljon je imel povelje, da napade Italijane, sovražnik je pa imel nalogo, da napada nas. Naše stotnije, pod vodstvom fenrihom Kvasom, so začele napadati ob robu, levo krilo je bilo nižje, skoro v dolini, po kateri vodi cesta. Jaz sem bil vedno v bližini stotnijskega poveljnika, na katerega sem pazil, on pa na me. Ko je posvetil z lučjo na nas, smo takoj popadali na zemljo, da bi nas sovražnik ne opazil. Nič nismo gledali kam pademo, tudi na mrtve, na pol strohnele naše vojake. V takih slučajih smo se nekoliko otresli, pa je bilo zopet dobro. Bilo je pa tam vse polno mrtvih in kar na kupih so ležali. Kakor hitro nisem trenutno izpolnil stotnikovega ukaza, je že nameril proti meni puško. Seveda, sem jaz v takih primerih naglo izpolnil povelje, pa magari če sem še tako globoko padel, kar se je tudi zgodilo in me je potem pomagal vleči iz jame. Približamo se nekako deset korakov do italijanskih vojakov, kateri so na nas z vso močjo streljali. — Srečen je bil, kdor je ostal tedaj živ. — Poveljnik mi je naročil, naj poizvem, koliko je Italijanov Izvršil sem povelje in ker jih ravno ni bilo veliko, sem rekel, naj jih kar napademo, saj niso daleč proč. Premagali smo jih. Vrgli smo med nje nekaj ročnih granat, pa so utihnili in pobegnili. Kadet Dekleva, poveljnik mojega voda, reče: "Kvas, Smole naj gre na bataljon komando, a tukaj naj ostane naša stotnija, ker druge so že odkorakale v Gorico." Stotnijski poveljnik, mladi fenrih, odgovori: "Saj sem poslal četovodjo, pa ga ni nazaj in tudi tega ne bo." Mi se pa tiščimo v jami, katero je izkopala granata. — Tedaj se zopet oglasi kadet Dekleva in reče: "Grem pa sam!" in odšel je. Dolgo smo ga čakali, pa ga ni bilo nazaj. Ko se je začelo zjutraj daniti, nam stotniški poveljnik naroči, da drug za drugim, po tri korake oddaljeni, zapustimo skrivališče, da nas sovražnik ne opazi. Tedaj smo se začeli drug za drugim umikati na drugo stran gore. Jaz sem ostal do zadnjega s stotniškim poveljnikom. Ko sva hitrih korakov zapuščala dosedanje skrivališče, je nad nam kar naenkrat zabrenčal šrapnel. Mene je podrlo na tla, da sem padel na podrte postojanke. "Ranjen sem," rečem stotniškemu poveljniku. "Kam," pravi on, in jaz mu pokažem, kako mi vre kri iz čevlja. "Hudo", me še vpraša poveljnik.

— "Dovolj bo," rečem jaz. "Tretjič sem sedaj ranjen na bojišču". Pridemo na rob gore in tam je stal Dekleva in nas čakal. Povedal nam je, da smo dobili povelje, da gremo v Gorico in da so nas prišli drugi izmenjati. Obrnjen k meni, pa reče: "Si ranjen? Srečen si. Ne bo ti treba več na bojišče." — Kri mi je čedalje huje tekla iz noge, da nazadnje nisem mogel več hoditi. Prišli so sanitejci in mi pomagali na obvezovališče, kjer sem se vlegel in nisem mogel več vstati, ker noga mi je postala vsa trda. Na obvezovališču so me za silo obvezali ter me peljali v bolnišnico v Deško semenišče v Gorico, od tam pa v vojaško bolnico v Maribor na Štajerskem.

Tako sem škropil svojo srčno kri po slovenskih sončnih tleh, katere je lepo opeval Simon Gregorčič — Mnogo naših slovenskih mož in fantov počiva na straži tam ob Soči.

—o—

Oglašajte v dnevniku "Amerkanski Slovenec"!

JAPONSKE OTROKE UČE KMETIJSTVA ...

Med šolskimi počitnicami pošiljajo na Japonskem otroke na kmetije, da se priuče poljedelstva. Gornja slika kaže skupino otrok, ko vozijo na dvokolnicah pšenico s polja.

ŠEST UBITIH V KOLIZIJI DVEH PARNIKOV

Liverpool, Anglija. — V gosti megli se je pripetila preteklo nedeljo v Irskem kanalu, kakih 60 milj daleč od tukaj, usodna nesreča, ki je zahtevala življenje šest oseb. Nesrečo je povzročila kolizija, ko je neki parnik Družbe Blue Star treščil s svojim prednjim koncem skoraj v sredo potniškega parnika Laurentic, last Francoske linije, in povzročil v njega trupu globoko zarezo. Smrtne žrtve so bili člani posadke na Laurentic, ki so imeli svoje spalnice na strani, kjer se je pripetila kolizija. Kljub veliki nevarnosti se je vendar posrečilo, da so preprečili paniko med potniki, katerih je bilo na parniku 620. Obe ladji pa ste se v morali vrniti v Liverpool, od koder ste odplule.

V SPOMIN

šeste obletnice smrti nepozabnega očeta in soproga,

JOSEPH KAMEEN

ki je umrl 22. avg. 1929.

Šesto leto je minilo,
Odkar zatisnil si oči,
Izdihnil blago dušo si,
Srce naše je še polno žalosti.

Kako si se mučil za nas,
Kako težko zapustil nas,
Mi pa smo ti hvaležni
In za tvojo dušo molimo.

Spavaj mirno oče in soprog,
Naj zemljica ti lahka bo;
Bog daj tvoji duši blagi
Večni mir in sveti raj.

Žalujoči:
Anna Kameen, soproga
in sedem sinov in ena hči.

Forest City, Pa.

Z žalostjo v srcu naznanjam, da mi je umrl sin,

William Barbarich,

star 15 let in 5 mesecev. Bog ga je rešil strašne bolezni padavice, na kateri je trpel od svojega sedmega leta naprej. Zadnja tri leta in tri mesece je prebil v sanitariju v Newcastle, Ind., pod zdravniškim nadzorstvom, toda vsi zdravniki mu niso mogli pomagati. Pretrpel je dosti in upam, da je k mučenikom prištet.

Izreči želim iskreno hvalo društvu Sloga, 166, SNPJ., in tajniku za podarjene vence in za pogrebce, ki so vse preskrbeli in spremili pokojnika do groba. Nadalje hvala sosedom in prijateljem za podarjene cvetlice, in sicer krstni botri Louise Valant in botru Martin Dragan, ter birmanskemu botru John Bačer. Hvala družinam Lekše, Lambert, Turk, ter Miss Kovačič, Miss Teri, Miss Mafreda, Stani in Judita Barbarič; enako tudi hčerki od botre, Lavina Valant, ki je stara 8 let in je prva prinesla cvetlice. Končno hvala Telephone Co.

Dalje se zahvalimo vsem, ki ste dali avtomobile na razpolago, posebna hvala pa Louisu Cunk, ki me je peljal 55 milj daleč, da sem ga mogla videti še živega. Ne more se popisati koliko trpi materino srce, ko vidi v smrtnem boju svojega otroka, pa mu ne more pomagati, da bi mu mogla dati v roke blagoslovljeno svečo, ali pa zatisniti oči.

Hvala našima gg. duhovnikoma, ki sta prišla molit na dom za pokojnika, ter za pogrebna opravila in ker sta ga spremljala na pokopališče. Hvala Miss Kass za sv. maše. Hvala tudi pogrebniku Chas. Stevans, za lepo urejeni pogreb.

Žalujoči ostali:

MATH in JOSEPHINE BABARIČ, starši; ter trije bratje.

Indianapolis, Ind., 18. avgusta 1935.

KAKO SEM SPOZNAL IN NAŠEL RESNICO

Napisano drugim v zgled in korist

Zanimiva in poučna zgodba življenja — važno posebno za sedanji čas in naše socialiste.

(Dalje)

Nekoliko sem še pomišljal, bi li ta korak storil ali ne. Mogoče sem si mislil, bom imel zopet nemirno srce in da mi bo potem še hujše, kot mi je bilo še vedno, kadar sem bil storil kak tak korak.

Včasih se mi je pa zdelo, da je moje življenje že tako vničeno, razdrapano in zmedeno, da mi ga ne bo mogoče več urediti in da je najbolje, da pustim vse skupaj v miru ter da je bolje, da sam propadem, kakor pa da bi vtegnil še kdo drug poleg mene biti nesrečen.

A kljub temu sem bil pisal svojcem domov spomladi leta 1916, ravno ko je razsajala svetovna vojska, naj vprašajo mladenko, ki je živela v mojem rojstnem kraju in ki se mi je zdela najprimernejša, če bi bila voljna priti za menoj v Ameriko in da se naj v povoljnem slučaju začne takoj odpravljati na pot.

Le vojska je naredila, da nisem zvedel in to še tudi zdaj ne vem, je li dotično pismo prišlo do svojega cilja ali ne, ker takrat že ni več redno prihajala pošta ne iz Amerike in ne v Ameriko. Za to niti poizvedoval nisem in bi bil na to najraje pozabil, kajti kmalu je prišlo, ko sem se tudi tega koraka bridko kesal in želel, da bi to pismo zgrešilo svoj cilj in da bi ta korak ne imel vspeha, ker bi moj položaj vsled tega postal zame kaj čuden in težak.

Imel sem svoj lasten dom in imel pri njem opraviti nujno delo, katerega sem hotel na vsak način čimpreje zvršiti, pri tem pa premalo pazil na svoje zdravje. Šel sem večkrat zaporedoma ves razpet na močan prepih, se vsled tega silno prehladil in zelo nevarno zbolel.

Po enem tednu bolezni je postal moj položaj zelo resen. Napadla me je nenadoma silna slabost. Čutil sem se, kot da bi mi bilo skoraj umreti, da sem zato celo branil poklicati duhovnika rekoč, da je gotovo prepozno in da mi ga ne bo mogoče včakati.

Obšla me je silna groza in nepopisen smrtni strah. Mrzel pot mi je oblil čelo. Začel sem že skoraj umirati in se boriti s smrtjo. Že sem začel redkeje dihati in nekajkrati sem le mislil, da je to moj zadnji dih.

Smrt mi je živo stopila pred oči. Le še par trenutkov me loči od večnosti.

O, kako kratko se človeku zdi življenje, kadar gleda smrti v oči!

Zdelo se mi je, da sem živel samo pol dneva.

Strašno! Zdaj bom moral umreti! Zdaj bo konec mojega življenja prej, kot sem ga mogel urediti.

Moj Bog! Kdo bi bil mislil, kdo slutil, da se bom moral tako nenadoma ločiti iz tega sveta in to v takem stanju, tako nepripravljen! Oh, kam je vendar prišlo z menoj! Zdaj mi bo torej stopiti pred večnega Sodnika. Zdaj se bo sklenilo to moje tako neurejeno življenje! Zdaj bo potekel čas, ko bi mogel še kaj storiti za svojo rešitev in zveličanje.

Grozno!

Že je minilo šestnajst mesecev, od kar sem bil zadnjič prejel sv. zakramente in nikdar več mi jih ne bo mogoče. Umreti bom moral neprevidene smrti. O, ko bi bil vsaj toliko srečen, da bi bil duhovnik tukaj!

Ko sem tako mislil in le gledal smrti v oči, sem obujal popolno kesanje in se priporoča! Mariji.

Pričakoval sem vsak čas, da se mi odpro vrata večnosti in že kar nič več nisem mislil na ta svet.

Zdelo se mi je, da me je zagrnila neskončna tema, iz katere bo izhod samo v večnost.

Odprle so se mi obenem oči v spoznanju, da so bile vse one moje misli, moje slutnje, oni skrivnostni glasovi in vsi moji upi, da se bo končala moja kriza s tem, da se bo uredilo moje življenje, le prevara in zmota; saj zdaj to vidim, ko se mi bliža smrt.

Vendar hvala Bogu! Pričakal sem duhovnika in ne bo mi treba umreti neprevidene smrti.

Dobri ljudje, ki so mi prihiteli na pomoč in me brihtali z vodo in jesihom, so poslali po duhovnika, čeravno sem jim bil to odsvetoval vsled obupa, da bi duhovnika mogel pričakati. Z duhovnikom je bil prišel tudi zdravnik, katerega so bili istotako poklicali dobri ljudje. Dal mi je takoj nekoliko injekcij in obenem izjavil, da je prišel ravno še o pravem času.

Na to me je duhovnik previdel. Opravil sem izpoved in prejel zakramente za umirajoče in rešen sem bil s tem vsaj one velike skrbi, da bi ne umrl neprevidene smrti. Visel sem med življenjem in smrtjo potem še celo naslednjo noč. Polagoma pa se mi je začelo obračati na bolje in žarek upanja mi je zasijal, da morda pa še ostanem pri življenju.

In res! Ni bilo smrti in je še do danes ni. Vendar pa mi je bilo tedaj ravno tako, kakor če bi bil pred resnično smrtjo. Prav nič drugače mi ni bilo in zato vem, kako je človeku pred smrtjo. Po daljšem času sem srečno ozdravel.

V to mojo usodo, k tej moji nevarni bolezni, k tej veliki skrbi za obstoj mojega življenja, k temu strahu pred smrtjo, sem si bil pa še prilil precejšno kupo grenkosti s tem, da sem bil pisal domov ono pismo, da bi prišla za menoj v Ameriko ona mladenka, katero sem si zbral sam za nevesto ne da bi čakal, da mi jo zbere Bog.

Poleg vsega drugega pa še ta skrb! Kaj če pride v resnici ona v Ameriko za menoj, pa bo tu mesto mene našla le moj grob!

In tudi potem, ko se mi je stanje na bolje obrnilo, me je bilo groza pomisliti, kaj če pride? in ko sem bil misli na ženitev dal slovo pri misli, kaj bi lahko bilo in da sem se še vedno kesal, kadarkoli sem skušal storiti kak tak korak. Razume se, da sem takoj, ko sem bil zmožen pisanja, pisal drugo pismo domov, da če še ni odšla, naj se nikar ne podaja za menoj, da sem se premislil.

Videč potem, kako resno je človeško življenje, kako lahko nas Bog vsak trenutek nenadoma pokliče iz tega sveta in kako nevarna igra je odlašati dolgo poboljšanje, spravo z Bogom, z ureditvijo življenja in poravnavo, kar ima človek dolžnost poravnati, sem sklenil na vsak način svoje življenje urediti, da bo soglašalo z mojo vestjo in mirom v srcu, da se mi ne bo bati več ne življenja, ne smrti in da bom mogel v prihodnje zopet prejemati sv. zakramente in se kot katoličan mogel zopet veseliti življenja.

Polagoma se mi je začelo vračati zdravje, z njim pa tudi strah in skrb, kajti s zdravjem se je začel tudi zopet oglašati notranji vihar neugnane, bolne narave.

In zopet nisem vedel kako in kaj. Zopet je bilo isto kot prej. Še bridkejše kot prej sem začutil svojo usodo.

Moj Bog! Kako se bo vendar moja usoda odločila? Ali se bo kdaj in če se bo, kdaj in kako se bo moja kriza končala?

—o—

"Amer. Slovenec je dediščina naših pijonirjev in te dediščine ne damo iz rok prej, kot na smrtni postelji amerikanskega slovenstva.

'Deklica z odprtimi očmi'

PIERRE L'ERMITE

Prevod iz francoskega izvirnika

"Vi ste previdni ... Bojite se, da bi Vas ne zatožila pri gospodu voditelju ... Bodite pomirjeni! A Vi — ali se prav nič ne zabavate ... Kako bi rekla? — Pri teh besedah pogleda teta Cecilija sramežljivo v tla — o, zelo sramežljivo ...

"Ne! ... Priznam pa, da zahajam prav rad v gledališče."

"Oh, v tem Vas prav dobro razumem... Tudi jaz ljubim gledališče. Malo, pa bi kar rekla da norim zanj. Z vsemi sredstvi si skušam pričarati tudi tukaj iluzijo gledališča. V moji hiši igramo mnogo iz oper in iz komičnih oper ... Tudi sama igram ... seveda, po lažjih notah ... po priredbah ..."

"In to pred vaškimi nemarneži?"

"Nemarneži — ta beseda je trda. Ne bodite tako strogi z ubogimi ljudmi z dežele, mladi mož! To je brezsrčno ..."

"Naposled ne boste trdili, da je to nadomestilo kaj vredno. V primeri z resničnostjo izgubi ta samotna igrica vsak pomen! ... Kaj je to v primeri z ogromno in toplo gledališko dvorano, kjer se leskетajo luči in kjer krožijo kakor metulji prekrasne obleke ... Ali ste bili kdaj v foyeru v Operi ... v Opera-Comique?"

"Žal — še nikoli ..."

"Uboga gospodična! ... Poglejte me, zelo sem mlad, vendar se morem ponašati, da je moja roka stisnila roko Sare Bernhard .."

"Vidim, vidim ..." je nadaljevala teta Cecilija ... Vaše življenje je vse nekaj drugega ... vse bolj izpolnjeno in vse bolj pestro. Tukaj se mora človek pač spoprijazniti z vedno isto sliko ... z vedno istimi neznatnimi opravili ... In poslušati mora vedno iste čenče ... Čim bolj pazi, da se vanje ne zaplete, tem manj se mu to posreči. Nimate pojma, kako tu vsakogar opazujejo in kako vsakemu vidijo v drob! ..."

"To je kaj lahko razumljivo. Kadar postane človeku lastno življenje dolgočasno, se poskuša vtihotapiti v življenje drugih ljudi, da ima svoj skromni profit, ali pa da ga docela požre — to je pač odvisno od temperamenta. V Parizu pa je baš obratno ... tam je svoboda, popolna neodvisnost. O obrekovanju in o čenčah ni ne duha ne sluha. Stanovalci iste hiše se med seboj komaj na videz poznajo."

"Toda na stopnicah se vendar srečujete med seboj vsak dan?"

"Stopnišče! ... Kdo bi se ga še poslževal, saj imamo dvigala ..."

"V hiši, kjer stanujete, je dvigalo?"

"Seveda. Stanujem v ulici Charles-Nodier .. in imam k sreči v hiši dvigalo, ki hodi ...

"Povedati sem hotel, da brezhibno obratuje ... Kajti dvigala so po svoji naravi dostikrat muhasta .."

"Povejte mi še kaj o gledališču, to me izredno zanima! ... Torej Vi hodite pogosto v gledališče? .. Zelo pogosto?"

"Zelo pogosto? . . o, ne! ... Kajti dandašnji je gledališče drago, čeprav se človek zadovolji, kakor jaz, s skromnejšimi prostori. Ne bom Vam pa prikrival, da je mnogokrat zvečer, po trudapolnem dnevu — seštevanje in računanje od jutra do večera — naravnost nepopisen užitek ..."

"Nepopisen užitek ..."

"Nedopovedljiva radost, obiskati Comedie Francaise . . Opero ... ali Opero Comique, videti sijajne predstave, slišati čudovito glasbo. To Vam je pravi odpočitek! Pretekło zimo sem slišal ves starejši repertoar: Fausta ... Manon .. Arlezijanko ... Jeannettino svatbo ... Carmen ... Mignon ..."

"Vi ste slišali Mignon?"

"Slišal."

Teta Cecilija je vsa prevzeta začela peti ... In njen glas je topel kontra alt:

"Poznate li deželo to, kjer oranže cveto?"

Njeno petje je bilo tako živahno, tako goreče ... tako hrepeneče, da si Roger Maude ni mogel kaj, da ne bi še posebej povdaril svojega obžalovanja.

"Da! ... Kako je škoda, da ne morete slišati vsega tega v Operi Comique, kjer pojejo naši najboljši umetniki ... odlikovanci konzervatorija! ... Na vsak način nas morate obiskati prihodnjo zimo ... čeprav pridete samo za teden dni! ... V osmih dneh Vam razkažem toliko čudes... Razumete, gospodična, čudes! S seboj povedete gospodično Rolando ... in bodite uverjeni, da ji ostane ta pot nepozabna za vse življenje ..."

"Morda še preveč ..."

"Zakaj preveč?"

"Zapeljivec! ..."

"Zapeljivec! ..."

"Oh, to je vendar le zapeljevanje k dobremu ..."

"Vi verujete, da obstoja zapeljevanje k dobremu? ... Toda naj bo kakorkoli ... zame je glasba nekaj .. nekaj blaženega! Poglejte! ... zapela sem le nekaj taktov iz Mignon, in kako so vroče moje roke ..."

Iztegnila je svoje roke proti mladeniču, ki se jih je narahlo za hip dotaknil.

Resnično, njene roke so bile vlažne, kakor pri vseh ljudeh, ki se z vso vnemo posvetijo kakemu pogovoru ali petju.

"Tudi mene prevzame glasba prav tako kakor vas, gospodična. Spominjam se nekega dne, nekega žalostnega dne, ko se mi je pripetila neka obžalovanja vredna nerodnost ..."

"Vsaka nerodnost je obžalovanja vredna ... Izgubil sem bil namreč deset tisoč frankov ...

"Izgubili ste deset tisoč frankov? ... Moj Bog, pa menda vendar ne pri igri?"

"Nikakor ne ... kvarte se mi gnusijo."

"Hvala Bogu ... — Toda mogoče na konjskih dirkah ...?"

"Še nikdar nisem bil na dirkališču. O ne, stvar je čisto preprosta. Neznanec je bil vstopil v agencijo, da kupi za petdeset tisoč frankov nekih vrednostnih papirjev. Bil sem nekoliko raztresen in mesto, da bi mu bil izročil pet akcij po deset tisoč, sem mu jih dal ... šest, kajti dve sta bili sprijeti in pred mojo mizo je čakala nestrpna množica strank ... Tako sem izgubil deset tisoč frankov ... Vidite? ... Mirno sem šel lahko spat ... zaslužil sem pošteno, kaj?"

"Strašno je to, kar mi pripovedujete! In ga ni bilo več nazaj?"

"K sreči je dotičnik opazil pomoto ko je prišel domov; in k sreči je bil mož poštenjak. Naslednji dan mi je vrnil akcijo, ki jo je bil odveč dobil.

(Dalje)

Napačna je misel-

če misli trgovec, ali društveni uradniki, da so izdatki za tiskovine nepotrebni izdatki.

Lepa tiskovina napravi vedno najlepši vtis na vsakogar. Lepa tiskovina z vašim imenom je najzgovornejša reklama za vas!

Naročite tiskovine od:

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road -:- -:- -:- Chicago, Illinois

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

KRIŠTOF KOLUMB, ali odkritje Amerike. E. Šreknik. Brošura 282 strani. Interesanten roman iz življenja Krištofa Kolumba ... 65c

KRIVDA, Fr. Bevk, brošura 165 str. Povest nam odkriva prežalostni slučaj, ki se je dogodil v slovenski družini. Poučna povest ... 50c

KRIŽEM PO JUTROVEM, Potopisi in povesti s slikami. Izdala Cirilova knjižnica. Brošura 158 strani ... 60c

KRIŽEM SVETA, V. Slemenik. Brošura 95 str. Zanimiva zgodovinska povest ... 35c

LISJAKOVA HČI, J. Stare. Brošura 130 strani. Povest iz življenja našega naroda v domovini ... 50c

MALI KLATEŽ, Mark Twain. Trdovezana knjiga s 224 str. Zanimive slike iz življenja sužnjev črncev itd. ... 70c

MALI LORD, F. H. Burnett. Trdovezana 195 strani. Povest slika, kako dober otrok gane in omehča zakrknjeno srce starega odljudnega čudaka. Povest je pisana v tako priljudnem tonu, da bi jo brali kar naprej ... 90c

MALO ŽIVLJENJE, F. Detela. Broš. 230 str. Povest iz življenja štajerskih Slovencev ... 65c

MARIJA KOŽUHOVA, L. Hemon, povest iz francoske Kanade, ki je vzeta iz življenja kanadskih priseljencev. Broširana 164 strani ... $1.00

MIMO CILJEV, M. Pugelj. Trdovezana 180 str. Deset zanimivih kratkih povesti: Zanešeni. — Trije meseci. — Helena. — Jerom. — Zaljubljeni kmet. — Labud poje. — Utešenje. — Pet kron. — Zemlja sveta. — Opice. Vse v eni knjigi ... $1.00

MISTERIJA, G. LeRouge. Broš. 178 str. Zelo napet roman v katerem so opisana zanimiva potovanja in strašnih dogodkov na potovanju ... $1.00

MLADI GOZDAR. Izviren roman iz slovenskega življenja na Primorskem. Brošura 110 strani ... 45c

MOJE ŽIVLJENJE, Ivan Cankar. 20 kratkih črtic in povesti in vse prav zanimive. Trdovezana knjiga ... 75c

MORSKI RAZBOJNIK, F. Marryat. Zanimiva povest o možu, ki ropal po morju in ugajal razne pustolovščine. Trdovezana 192 strani ... $1.00

MATI SKRB. Jako zanimiv roman spisal Herman Suderman, brošurana knjiga z 249 strani ... $1.00

MRTVO MESTO, spisal Georges Podenbach, trdo vezana knjiga z 94 strani ... $1.00

MOŽ V SIVI SUKNJI, B. Orczy. Broš. 223 str. Roman iz Napoleonove dobe. Vse skozi napet in zanimiv ... 85c

MUKA GOSPE VERE, F. Bevk. Broš. 104 str. Vrlo zanimiva povest z napetimi prizori ... 75c

NARODNA BIBLIOTEKA. Sestav najzanimivejših povesti iz domačega in drugega življenja. V zalogi imamo sledeče snopiče:

4. snopič: V gorskem zakotju ... 45c
8. in 9. snopič: **Nesrečnica.** Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja ... 45c
12. snopič: **Črtice iz življenja na kmetih.** Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti ... 30c
20. snopič: **Amerika, ali povsod dobro, doma najboljše.** Poučna povest ... 30c
21. snopič: **Boj s prirodo. — Treskova Uršika** ... 30c
25. in 26. snopič: **Beatin dnevnik.** Lujiza Fesjakova. V srce segajoč roman ... 45c
35. snopič: **Kratke povestice iz pristnega slovenskega življenja.** Andrejčkov Jože ... 30c
39. snopič: **Solnce in senca.** Jos. Bedenek. Goreniska povest ... 30c
40. snopič: Svitoslav. Burna povest Slovenca ... 30c
43. snopič: **Edip na Kolonu.** Sofoklej. Sta. ogrška drama ... 30c
57. snopič: **Nekoliko iz ruske zgodovine** ... 30c
58. snopič: **Zaroka o polnoči..** Basnigoj. Povest slovenskega visokošolca ... 30c
59. snopič: **Več kratkih, zanimivih povesti.** Andrejčkov Jože ... 30c
60. snopič: **Emanek, lovčev sin.** — Doživljaji mladega dečka. — **Berač.** Povest iz vaščanskega življenja ... 30c

NA KRVAVIH POLJANAH, J. Matičič. Trdovezana 280 str. ilustrirana s slikami. Zanimiva povest izmed vojnih dni in trpljenja in strahote iz bojnih pohodov ... $1.50

NA POLJU SLAVE, Sienkiewicz. Broš. 292 str. Povest iz časa kralja Jana Sobieskega. Zelo zanimivega značaja ... 75c

NA POMOČ, T. C. Bridges. Broš. 300 str. Napeta povest vse skozi, ki se čita z največjim zanimanjem ... 75c

NA RAZLIČNIH POTIH, F. Frisch. Primerna povest za mlade fante. Poučna vse skozi ... 40c

NARODNE PRIPOVEDKE, 1. zvezek. Dominikus ... 35c

NARODNE PRIPOVEDKE, 4. zvezek. Dominikus ... 40c

NARODNE PRIPOVEDKE IN PRAVLJICE, S. Sekolov. 27 kratkih pripovedk in zanimivih pravljic ... 35c

NASELJENCI, J. F. Cooper. Zarimiva povest ... 35c

NA SINJEM POLJU, trdo vezana knjiga ... $1.25
Mehkovezana knjiga ... $1.00

NAŠA ANČKA, zanimiva povest, brošurana knjiga z 63 strani ... 45c

NA PRERIJI, J. F. Cooper. Povest iz življenja ameriških pijonirjev ... 30c

NAŠA LETA, M. Pugelj. Trdovezana 187 str. 12 zanimivih novel v eni knjigi ... 80c

NAŠI PAGLAVCI, Iv. Trinko. Broš. 110 str. Črtice in slike iz beneško-slovenskega pogorja ... 45c

NEPOZNANI ZNANCI, opis življenja v redu Cisterjancev. Broš. 115 str. ... 50c

NAŠE ŽIVLJENJE, Ks. Meško. Broš. 108 str. Črtice in slike iz življenja ... 75c

NAŠI LJUDJE, Al. Remec. Brošura 94 str. Zanimiva povest ... 40c

NA VALOVIH JUŽNEGA MORJA, Ig. Hladnik, broš. 49 str. Zanimiva pripovedka ... 35c

NEVESTA S KORINJA, Fr. Jaklič. Brošura 102 strani. Zelo zanimiva povest iz kmečkega življenja. ... 30c

NIHILIST, Zavorič. Broš. 80 z 183 strani ... $1.25

NOVO MESTO. Roman, trdo vezana knjiga, spisal Miran Jarc, str. Povest, ki opisuje ruske revolucionarce ... 40c

OBISKI, Iv. Cankar. Slike iz značajev naših pisateljev. Trdovezana knjiga 176 str. ... $1.25

OB TIHIH VEČERIH, Ks. Meško. Kratke zelo zanimive črtice. Trdovezana knjiga 232 str. ... $1.00

OBRAZI, C. Jeglič. Broš. 100 str. Vesele in zanimive črtice iz življenja ... 85c

OD DUŠE DO DUŠE. Pisma dobrim ljudem spisal S. J. Peter Lippert; trdo vezana knjiga $1.25
Mehkovezana knjiga ... $1.00

OČE BUDI TVOJA VOLJA, Iv. Pregelj. Broš. 95 str. Povest iz Istre ... 50c

OČE NAŠ, Fr. Malavašič. Povest za mladino in ljudstvo ... 75c

ODISEJA, And. Kragelj. Broš. 268 str. Starogrška pravljica zelo zanimiva za vsakega ... 45c

OTROŠKA LETA, Mks. Gorki. Povest iz ruskega življenja po vojni. Broš. 237 str. ... 85c

OGLENICA, F. Zakrajšek. Povest o hudobnem možu, ter še 6 kratkih povestic. Broš. 76 str. 35c

ONKRAJ PRAGOZDA, J. O. Curwood. Trdovezana 129 str. Zanimiv roman, ki pelje čitatelje skozi burne slučaje ... 80c

OTROKA KAPITANA GRANTA, J. Verne. Trdovezana 607 strani. Vrlo napeta povest, ki vas vodi po Južni Ameriki in drugih krajih, da čitate s posebnim uživanjem ... $2.00

OVČAR MARKO, J. Jalen. Brošura 407 str. Povest iz življenja našega naroda, je zanimiva po napetosti in značaju ... $1.25

OZKA VRATA, spisal Andre Gide, brošura ... 80c
Trdo vezana knjiga ... $1.00

PATRIA, H. Federer. Broš. 72 str. Povest iz irske junaške dobe ... 30c

PERPETUA, ali afrikanski mučenci. Broš. 136 str. Povest nudi čitatelju pogled v dobo tretjega stoletja po Kristusu, ko so kruto preganjali kristjane ... 45c

PETELINOV JANEZ, J. Alešovec. Broš. 126 str. Ako se hočete zabavati, tedaj berite Petelinovega Janeza, ni jo zabavnejše knjige od te ... 85c

POD .. SVOBODNIM .. SOLNCEM, povest davnih dedov v 2. knjigah, vsaka knjiga ... $1.25

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Ordru, bančnem draftu alii v znamkah. Knjige pošiljamo poštnine prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Hej, rojaki...

Menda je Ivan Koseski zapisal te-le besede: "Hej, rojaki, opasujmo uma svitle meče.." Budil je tedaj Slovence na narodne borbe. Dobra je ta, o "uma svitlem meču." Na neko borbo smo klicali tudi mi pastirje iz sosedne vasi na neko — borbo, dasi k vsi sreči navadno ni prišlo do nobenega spopada. Pa smo le klicali:

"Mate (imate) korašo,
pa pridite na pašo,
mate kose,
pa poskusmo se ..."

Menda je roba merila bolj na neko tekmovanje pri košnji, kakršne še danes prirejajo tam v Podjuni kosci ali tudi žanjice. Vsekako je klical Koseski na borbo in mi smo vsaj klicali na borbo.

Pogostoma naletim pri naših naprednjakih in naprednjakinjah vseh barv na neki klic na borbo z — umom. "Delamo za moč uma," pravijo in zatrjujejo. "Znamo z umom misliti, z možgani znamo misliti," se štulijo pred drugimi, ali se trkajo na prsa, in v isti sapi zopet trdijo o drugih, da "ne znajo misliti, niso zmožni misliti," in to meri na take, kakršen sem tudi jaz, ki spadamo med klerikalce, in damo še nekaj na vero, in bi že radi tega ne poznali "moč uma" in ne "znali misliti." He.. he.. misliti, moč človeškega uma..he.he.

Vsaj jaz pa le imam tudi nekaj korajže, in kakor nekoč kot kravji pastir zakličem tem — naprednjakom, ki baje edini znajo misliti: Mate korašo..

V mislih imam pri tem znamenito "Knjigo o Bogu," katero je spisal vseučiliščni profesor dr. France Veber in je jo izdala Dr. sv. Mohorja v Celju. Ni se nobenemu naprednjaku in nobeni naprednjakinji treba bati, da bo pri ti "Knjigi o Bogu" zadel na kako suhoparno versko razmotrivanje. Not at all. Dr. Veber operira le z razumom, edinole z "močjo človeškega uma," na katerega se tako hudo sklicujejo ti naprednjaki v hlačah in jankah. Ne vem, če bo komu prišel ta klic "na korašo" do ušes, in bi se lotil Vebrove knjige, bojim se pa, da utegne tak "možganar" in na — prsa — se— trkač pri razumu obnemagati že pri prvih straneh, ko se bo spopadel s svojim lastnim razumom.

Kaj se bote priduševali, da znate misliti in rabiti um in delate za moč uma, lotite se knjige, saj niti ni treba, da bi vi sami napenjali moči svojega uma, le slediti je treba, ampak če bote mogli slediti, tega vam pa ne garantiram, ker dosti dlake je treba na zobeh, ako kdo hoče spoznati — moč človeškega uma.

Kak resen poizkus vam ne bo škodoval, o tem sem uverjen, ako pa utegne prinesti vam tak poizkus s knjigo dr. Vebra kaj koristi za "znati misliti z umom," o tem pa ravno nisem prepričan, ker se bojim, da bo Vam zmanjkalo sape pri tem — umu, na katerega se tako hudo sklicujete.

Mate kose.. pa poskusmo se.

23 LET IZKUŠNJE

Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

FRESH MILK PROVES CONVENIENT FOOD

Broad concrete highways, railroad lines, steamship routes and airlines make travel faster and easier; radio, telegraph, telephone, and cable make communication easier; all sorts and manners of inventions and devices to make the life of man easier and his associations with his neighbors more convenient.

In food as well, we search for those products that will yield the most in taste and nutrition, convenience and ease in serving. That is why fresh pasteurized milk, which comes to you ready for immediate use and which lends itself so admirably to many different ways of serving, is considered an indispensable food by practically all housewives.

"From soup to nuts" might have been originally used to describe it for in almost every course of the average dinner menu milk might be used. For instance, many cocktails served before dinner are made with cream or ice cream. Creamed soups are also a favorite with diners. Practically every kind of meat or fowl can be combined with milk to make a delicious and tempting entree. Most everyone prefers mashed potatoes made with milk, while those who know that vegetables insist that those vegetables shall be cooked in milk instead of water. Most popular of present day desserts are various kinds of choc or the frozen dainties made from milk or cream and eggs. Ice cream, of course, is a universal favorite with young and old alike.

Milk is a delicious drink when served alone or when combined with chocolate, honey or fruit juice mixtures. It does not require heating but when warmed serves as a popular sedative for sleeplessness or over-wrought nerves. And while Americans prefer their coffee with cream, French people think that cafe au lait (a mixture of half coffee and half scalded milk) is very delicious.

Milk may be used fresh or when it has soured. There is no waste in using it, for one does not pay for peel or bones or husks that cannot be used. Milk comes to the door each day, rain or shine, summer or winter, at a definite time, in any desired quantity, of a fixed standard of quality and without any shopping or bother on the part of the consumer.

—o—

"Slovenski katoliški dnevnik nas druži, da se razkropljeni med tujci, ne izgubimo med sojimi.—

JESENSKI OBISK

SLOVENIJE

(JUGOSLAVIJE)

To je najbolj prijeten čas leta, da ga preživite tam, ko je letina že spravljena in ni konca jesenskim svečanosti.

IZBERITE SI ENEGA TEH RAZKOŠNIH PARNIKOV

(Preko Cherbourga)

BERENGARIA MAJESTIC

4. sept.; 19. sept. 28. avg.; 12. sept.

AQUITANIA

7. sept.; 26. sept.

Potniki Tretjega Razreda so v kabinah bivšega Turističnega razreda; ali na teh velkih motornih ladjah preko Havre

BRITANNIC GEORGIC

21. sept.; 19. okt. 7 sept.; 5. okt.

Božični izleti pod vodstvom
BERENGARIA—6. decembra
MAJESTIC — 14. decembra

Za podrobnosti vprašajte pri:

FRANK SAKSER, JR.,
Potniški oddelek 'Glas Naroda'
216 W. 18th St., New York

LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd St., New York

Cunard White Star

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 85 — Res. 4080-W